

Zdravotnické prostředky dle kódu – měsíc, IČP předpisu, IČZ výdeje

VERZE 2026-02.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Michal Vysoudil ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	
Datum vytvoření dokumentu:	27.02.2025
Datum poslední aktualizace:	02.04.2026
Datum a vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů ÚZIS:	30.04.2025
Datum schválení poradou vedení ÚZIS:	30.04.2025
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	NR-04-68
Klíčová slova:	NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, zdravotnický prostředek, veřejné zdravotní pojištění, vykázaná zdravotní péče
EuroVoc:	státní zdravotní služba
Citace:	Vysoudil M., Jarkovský J., Klika P., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Zdravotnické prostředky – kód zdravotní pojišťovny, měsíc, IČP předpisu, IČZ výdeje. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2025. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/2402-zdravotnicke-prostredky-kod-zp-mesic-icp-predpis-icz-vydej-otevrena-data . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	http://www.nzip.cz/data/2402-zdravotnicke-prostredky-kod-zp-mesic-icp-predpis-icz-vydej-otevrena-data
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Datová sada umožňuje hodnotit každého čtvrt roku objem vykázaných zdravotnických prostředků hrazených z veřejného zdravotního pojištění za poslední dva roky, a to jak na úrovni jednotlivých pracovišť u poskytovatelů zdravotních služeb, která zdravotnický prostředek předepsala, tak i na úrovni poskytovatelů zdravotních služeb, kteří prostředek na poukaz vydali nebo zvlášť účtovaný materiál aplikovali. Údaje v posledním roce zahrnují pouze uzavřená čtvrtletí (nemusí se tedy jednat o kompletní rok). Zdravotnické prostředky jsou seskupeny podle jejich kódu. Datová sada je sestavena tak, aby bylo možné pro jednotlivé kódy, tedy jednotlivé zdravotnické prostředky, vyhodnotit rovněž počet unikátních pacientů, u kterých byl prostředek v hodnoceném roce alespoň jedenkrát vykázan. Dále datová sada podává informace o celkové úhradě za vykázané zdravotnické prostředky od zdravotních pojišťoven.

1.2 Základní informace

V rámci zveřejňování dat z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) vznikla datová sada přinášející sumární údaje o počtu pacientů s vykázanými zdravotnickými prostředky, objemu předepsaných zdravotnických prostředků a úhradách za zdravotnické prostředky z veřejného zdravotního pojištění.

Počty jsou členěné podle měsíce vykázaní, řádkové diagnózy, pro kterou byl prostředek předepsán, hlavní diagnózy (diagnózy dokladu), příznaku zvláštní úhrady, věkové skupiny pacienta, dokladu, na kterém byl zdravotnický prostředek vykázan, charakteristik předepisujícího zařízení: IČP (identifikační číslo pracoviště), IČZ (Identifikační číslo poskytovatele zdravotních služeb), IČO (Identifikační číslo organizace), charakteristik vydávajícího zařízení: IČZ (Identifikační číslo poskytovatele zdravotních služeb), IČO (Identifikační číslo organizace) a odbornosti, která zdravotnický prostředek předepsala, ve formě agregovaných dat na úrovni jednotlivých kódů zdravotnických prostředků. Smyslem agregace je zmenšit velikost dat při zachování informace o objemu vykazované péče. Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

Názvy pro jednotlivé kódy a další parametry zdravotnických prostředků jsou k dispozici v [seznamu zdravotnických prostředků na poukaz SÚKL](#) a číselnících zdravotních pojišťoven, např. v [seznamu zdravotnických prostředků VZP](#).

Z technického hlediska vzniká tato datová sada kombinací údajů z datové větvy AB (hlavičky dokladů o poskytnutých zdravotních službách) a datové větvy AC (řádky těchto dokladů s údaji o jednotlivých poskytnutých zdravotních službách) dle Datového rozhraní NRHZS, pro bližší informace viz dokumentaci na webové adrese <https://www.uzis.cz/nrhzs>.

1.3 Interpretace a informační hodnota

Datová sada je odvozena z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), který obsahuje data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Při přechodu na nižší úroveň (nižší detail) zdravotnického zařízení, případně souhrn za všechna zařízení (např. pro souhrn jednotlivých kódů zdravotnických prostředků za všechna zdravotnická zařízení za rok) lze sčítat počty balení a úhrady z veřejného zdravotního pojištění. Naopak nelze sčítat počty

pacientů, jelikož jednomu pacientovi může předepsat jeden konkrétní zdravotnický prostředek více zdravotnických zařízení během roku, mohlo by tak dojít k opakovanému započtení pacienta.

V Národním registru hrazených zdravotních služeb není uvedeno IČP pracoviště, které zdravotnický prostředek vydalo, proto jej neobsahuje ani datová sada. V případě potřeby lze u zvlášť účtovaného materiálu využít jako IČP pracoviště, které zdravotnický prostředek aplikovalo, IČP pracoviště, které jej předepsalo, resp. vykazalo zdravotní pojišťovně k úhradě.

1.4 Informační limity

Data za poslední uvedené čtvrtletí, tedy časově nejnovější tři měsíce, se při další aktualizaci pravděpodobně částečně změní (nemusí platit pro všechny zdravotnické prostředky), např. vlivem dohlašování vykázané péče. S ohledem na požadavky uživatelů zdravotnických dat o co nejaktuálnější data datová sada tyto údaje obsahuje, jen je třeba brát na toto omezení zřetel.

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně (např. paušál při hospitalizaci) nejsou v datové sadě k dispozici.

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob datová sada nezahrnuje léčivé přípravky, které byly vykázaný na dokladech, kde byla současně uvedena i jedna z citlivých diagnóz – pohlavní nemoci a žloutenky.

1.5 Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je sumarizace vykazování zdravotnického prostředku a jeho další rozbor za použití dostupných kategorizací.

1.6 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

1.7 Klíčová slova

NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, zdravotnický prostředek, veřejné zdravotní pojištění, vykázaná zdravotní péče

1.8 Klasifikace dle EuroVoc

státní zdravotní služba

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 4x ročně
- Formát datové sady: gz / csv
- Počet záznamů: 11443596
- Počet popisných atributů: 17
- Velikost: 172,50 MB (gz) / 1623,04 MB (csv)

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datovou sadu je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregované počty unikátních pacientů s vykázaným zdravotním prostředkem, počty vykázaných balení zdravotnických prostředků a sumu úhrad od zdravotních pojišťoven. Datum vykázaní zdravotnického prostředku je převedeno na rok a měsíc.

5 Atributy datové sady

1. Rok

- Název parametru: rok
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: rok vykázaní zdravotnického prostředku
- Možné hodnoty: rok zahrnující poslední uzavřené čtvrtletí a jeden předchozí rok

2. Měsíc

- Název parametru: mesic
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: měsíc vykázaní zdravotnického prostředku
- Možné hodnoty: od 1 do 12

3. Kód zdravotnického prostředku

- Název parametru: kod
- Datový typ: string
- Popis parametru: kód zdravotnického prostředku dle seznamu zdravotnických prostředků
- Možné hodnoty: viz [seznam zdravotnických prostředků na poukaz SÚKL](#) a [seznam zdravotnických prostředků VZP](#)

4. Druh dokladu

- Název parametru: doklad
- Datový typ: string
- Popis parametru: druh dokladu, na kterém byl zdravotnický prostředek vykázan
- Možné hodnoty:
 - 03 – Zvlášť účtované léčivé přípravky a ZP
 - 12 – Poukaz na brýle a optické pomůcky
 - 13 – Poukaz na léčebnou a ortopedickou pomůcku
 - 14 – Poukaz na foniatickou pomůcku
 - 99 – doklady 37 (Vyúčtování výkonů záchranné služby) a 66 (Jiné zdravotní služby poskytnuté pojištěnci)

5. Kód věkové skupiny

- Název parametru: vek
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: kód desetileté věkové skupiny podle věku osoby vycházející z číselníku věkových skupin

- Možné hodnoty: kódy desetiletých věkových skupin vycházející z [číselníku věkových skupin](#); kódy odpovídají hodnotám věku 0–79; 80+ a Neuvedeno
- 6. Řádková diagnóza dle MKN-10**
- Název parametru: diagnoza_polozky
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: kód diagnózy dle [číselníku MKN-10](#), pro kterou byl zdravotnický prostředek vykázan, je-li k dispozici
 - Možné hodnoty: dle MKN-10
- 7. Hlavní diagnóza dle MKN-10**
- Název parametru: diagnoza_dokladu
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: kód hlavní diagnózy dle [číselníku MKN-10](#), která odpovídá diagnóze dokladu, je-li k dispozici
 - Možné hodnoty: dle MKN-10
- 8. Příznak zvláštní úhrady**
- Název parametru: ZVLU
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: příznak zvláštní úhrady, je-li k dispozici
 - Možné hodnoty:
 - D – KOD představuje úhradu (UHR1) VILP
 - E – KOD představuje úhradu (UHR4) VILP
 - I – KOD představuje úhradu (UHR8) VILP
 - T – Požadavek na třetí úhradu
 - X – Schválení revizním lékařem, pokud KOD je uveden v číselníku a má UHR1 = 0
 - Z – Požadavek na druhou úhradu
- 9. IČP předpisu**
- Název parametru: ICP_predpis
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: identifikační číslo pracoviště, ve kterém byl zdravotnický prostředek předepsán
- 10. IČZ předpisu**
- Název parametru: ICZ_predpis
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: identifikační číslo poskytovatele zdravotních služeb, který zdravotnický prostředek předepsal
- 11. IČO předpisu**
- Název parametru: ICO_predpis
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: identifikační číslo organizace, která zdravotnický prostředek předepsala
- 12. IČZ výdeje**
- Název parametru: ICZ_vydej
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: identifikační číslo poskytovatele zdravotních služeb, který zdravotnický prostředek vydal nebo aplikoval
- 13. IČO výdeje**
- Název parametru: ICO_vydej

- Datový typ: string
- Popis parametru: identifikační číslo organizace, která zdravotnický prostředek vydala nebo aplikovala

14. Předepisující odbornost

- Název parametru: odbornost
- Datový typ: string
- Popis parametru: kód lékařské odbornosti, která zdravotnický prostředek předepsala
- Možné hodnoty: tříznakový kód odbornosti od 001 po 9U9 (je-li k dispozici)

15. Počet unikátních pacientů

- Název parametru: pocet_UOP
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: počet unikátních pacientů, kterým byl vykázan zdravotnický prostředek v daném roce a měsíci
- Možné hodnoty: přirozené číslo

16. Počet balení

- Název parametru: mnozstvi
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: suma vykázaných balení zdravotnických prostředků v daném roce a měsíci
- Možné hodnoty: kladné reálné číslo

17. Celková úhrada od zdravotních pojišťoven

- Název parametru: uhrada_ZP
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: celková úhrada v Kč od zdravotních pojišťoven za vykázaný zdravotnický prostředek
- Možné hodnoty: kladné reálné číslo